

PRIMAGAS**PROPAN
BEZPEČNOSTNÍ LIST****PRIMAGAS**

podle nařízení (ES) č. 1907/2006 (REACH), v platném znění a Nařízení Komise (EU) č. 878/2020

Datum 1. vydání: 29. 6. 2004**Revize č.: 15****Datum poslední revize: 22. 9. 2023****Strana: 1 z 9****ODDÍL 1: Identifikace látky/směsi a společnosti/podniku****1.1 Identifikátor výrobku**

Obchodní název: **PROPAN**
Chemický název: Uhlovodíky, C₃ – C₄
Další názvy látky: LPG (Liquefied Petroleum Gas), Uhlovodíky plynné, směs zkapalněná, (směs C)
Registrační číslo: Vyřazeno z povinné registrace podle přílohy V nařízení (ES) č. 1907/2006 (REACH)
Číslo CAS: 74-98-6
Číslo ES: 200-827-9
Indexové číslo: 601-003-00-5
UFI kód: M300-A06U-300D-GGC7

1.2 Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití**Určená použití:**

Plynné palivo – topný plyn (vytápění, ohřev teplé vody, vaření, technologické ohřevy). Motorové palivo – pohonný plyn pro motorová vozidla (převážně vysokozdvizné vozíky).

Nedoporučená použití:

Nebyla stanovena. Produkt nesmí být používán jinými způsoby, než které jsou uvedeny v předchozím odstavci. Je přísně zakázáno používat propan v zařízení, které není pro jeho použití schválené.

1.3 Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu**Identifikace dodavatele:**

Obchodní jméno: PRIMAGAS s.r.o.
Sídlo: Na Pankráci 30, 140 00 Praha 4
Identifikační číslo: 471 18 008
Provozovny: 1. Daňový sklad LPG a plnárna lahví – Dělnická ul., 735 35 Horní Suchá,
2. Daňový sklad LPG a plnárna lahví – Baštinov č. 117, Mírovka, 580 01 Havl. Brod
Telefon: 226 227 100, 111 (Praha), 558 273 200 (Horní Suchá), 602 587 964 (Havl. Brod)
Fax: 226 227 109 (Praha), 596 425 644 (Horní Suchá)
E-mail, web: primagas@primagas.cz, www.primagas.cz

Odpovědná osoba pro ČR (pokud byla jmenována): nebyla jmenována

1.4 Telefonní číslo pro naléhavé situace

Nouzová telefonní čísla: 602 344 125

lékařská záchraná služba: 155

protipožární služba: 150

policie: 158

Toxikologické informační středisko (TIS): Na Bojišti 1, 120 00 Praha 2
stálá služba: tel. **224 919 293, 224 915 402**

ODDÍL 2: Identifikace nebezpečnosti**2.1 Klasifikace látky nebo směsi ve smyslu nařízení (ES) č. 1272/2008 CLP:****Kód třídy a kategorie nebezpečnosti:**

Hořlavý plyn kategorie 1 (Flam. Gas 1)

Plyn pod tlakem (Press. Gas)

H-věty: H220, H280 (plné znění H vět – viz. oddíl 16)

Nejzávažnější fyzikálně chemické účinky:

Extrémně hořlavý. Obsahuje plyn pod tlakem, při zahřívání může vybuchnout

Nejzávažnější nepříznivé účinky na zdraví člověka:

Při vdechnutí: Nejsou známy.

Při požití: Nejsou známy.

Při styku s pokožkou: Potřísnění kapalným LPG může způsobit omrzliny.

Při vniknutí do očí: Nejsou známy.

PRIMAGAS

PROPAN

BEZPEČNOSTNÍ LIST

PRIMAGAS

podle nařízení (ES) č. 1907/2006 (REACH), v platném znění a Nařízení Komise (EU) č. 878/2020

Datum 1. vydání: 29. 6. 2004

Revize č.: 15

Datum poslední revize: 22. 9. 2023

Strana: 2 z 9

Nejzávažnější nepříznivé účinky na životní prostředí:

Nejsou známy.

2.2 Prvky označení

Označení výrobku dle nařízení (ES) 1272/2008:

Výstražný symbol:

Signální slovo: **NEBEZPEČÍ**

H-věty: **H220, H280**

P-věty: **P102, P210, P377, P381, P410+403**

Úplné znění zkratk H-vět a P-vět je uvedeno v oddíle 16.

2.3 Další nebezpečnost

Při normálních podmínkách skladování a užití je malá pravděpodobnost nebezpečí poškození zdraví. Propan je v plynném stavu těžší než vzduch a může se hromadit v níže položených místech. Se vzduchem tvoří výbušnou směs. Páry Propanu mohou při vyšších koncentracích působit narkoticky, způsobovat bolesti hlavy, žaludeční nevolnost, dráždění očí a dýchacích cest.

Propan se uchovává pod tlakem v tlakových nádobách. Při vypuštění do prostoru s atmosférickým tlakem nastává vypařování varem při teplotách až $-45\text{ }^{\circ}\text{C}$, proto při styku zkapalněného plynu s pokožkou hrozí vznik omrzlin.

Uvolněný plyn vytěsňuje kyslík a hrozí nebezpečí udušení. Riziko výbuchu a udušení hrozí zejména v prostorech pod úrovní terénu a v uzavřených prostorech.

Není látkou perzistentní, bioakumulativní a toxickou nebo vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní dle kritérií v příloze XIII. nařízení ES (PBT, vPvB).

ODDÍL 3: Složení/informace o složkách

3.1 Látky

Výrobek je jednosložková látka obsahující >90 % propanu. Rezidua (nečistoty), například ethan, ethen, butan, buten, butadien, nemají vliv na klasifikaci látky.

Složení výrobku dle ČSN 656481 (topný plyn) – Tab. 1:

Název látky	Obsah v % (m/m)	Registrační číslo	Číslo CAS	Číslo ES	Indexové číslo	Klasifikace dle ES 1272/2008
Propan (C ₃ – uhlovodíky)	> 95	Vyňato z povinné registrace	74-98-6	200-827-9	601-003-00-5	Flam. Gas 1 (H220) Press. Gas (H280)
C ₂ , C ₄ -uhlovodíky	< 5					
C ₅ -uhlovodíky	< 0,5					

Složení výrobku dle ČSN EN 589+A1 (motorové palivo) – Tab. B.1:

Název látky	Motorový oktanový faktor (mol/mol)	Registrační číslo	Číslo CAS	Číslo ES	Indexové číslo	Klasifikace dle ES 1272/2008
Propan (+ C ₂)	95,4	Vyňato z povinné registrace	74-98-6	200-827-9	601-003-00-5	Flam. Gas 1 (H220) Press. Gas (H280)

Obsah jednotlivých složek výrobku je stanoven v závislosti na ročním období (teplota) tak, aby **oktanové číslo**, stanovené motorovou metodou (OČMM), bylo **min. 89** (viz. ČSN EN 589, Tabulka 1).

Poznámka K: Obsah butadienu je nižší než 0,1%, proto není výrobek klasifikován jako karcinogenní nebo mutagenní.

3.2 Směsi

Není relevantní.

PRIMAGAS

PROPAN BEZPEČNOSTNÍ LIST

PRIMAGAS

podle nařízení (ES) č. 1907/2006 (REACH), v platném znění a Nařízení Komise (EU) č. 878/2020

Datum 1. vydání: 29. 6. 2004**Revize č.: 15****Datum poslední revize: 22. 9. 2023****Strana: 3 z 9**

ODDÍL 4: Pokyny pro 1. pomoc

4.1 Popis první pomoci

Obecné informace:

Plyn má lehce narkotické účinky, podle koncentrace dochází k závratím, silné nevolnosti, ospalosti, až bezvědomí; při zasažení kapalinou omrzlé části těla jsou bíle zbarvené. Při zasažení opustit zamořené místo, odstranit potřísněný nebo nasáknutý oděv, zkontrolovat základní životní funkce (krevní oběh, dýchání, vědomí), prevence podchlazení.

Při bezvědomí se spontánním dýcháním a oběhem uložit postiženého do stabilizované polohy (na boku, hlava zakloněna). Při zástavě dýchání a srdeční činnosti zahájit okamžitou resuscitaci (umělé dýchání, masáž srdce). Ihned přivolat odbornou zdravotnickou pomoc.

Při nadýchání: Postiženého přenést na čerstvý vzduch udržovat v teple a klidu, nenechat bez dozoru.

Při styku s kůží: Při zasažení kůže kapalinou odstranit potřísněnou část oděvu a postižené místo opatrně oplachovat pitnou studenou vodou. Zasažené místo překrýt sterilním materiálem a zajistit lékařské ošetření.

Při zasažení očí: Vyplachovat mírným proudem vlažné pitné vody po dobu minimálně 20 minut (i pod víčky), ihned zajistit lékařskou pomoc.

Při požití: Není považováno za možný způsob expozice.

Ochrana poskytovatelů první pomoci:

Podle rozsahu poskytované pomoci je nutné používat odpovídající ochranné prostředky a eventuální jištění dalším pracovníkem. Vždy používejte ochranné rukavice a v případě umělého dýchání resuscitační masku. Po poskytnutí první pomoci si pečlivě omyjte ruce.

Další údaje:

Další podrobnosti o poskytnutí první pomoci, zejména ve vážnějších případech poškození zdraví, může ošetřující lékař konzultovat s Toxikologickým informačním střediskem,

telefon nepřetržitě: 224 919 293, 224 915 402, fax 224 914 570.

4.2 Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky

Ospalost, závratě.

4.3 Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření

Viz. ODDÍL 4.1.

ODDÍL 5: Opatření pro hašení požáru

5.1 Hasiva

vhodná: Střední pěna, hasící prášky, vodní mlha, tříštěné vodní proudy, oxid uhličitý; při požárech zkapalněného plynu používat přednostně střední pěnu.

nevhodná: vodní proud (pouze na ochlazování skladovacích tlakových nádob)

5.2 Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi

Propan je extrémně hořlavá látka. Uvolněná kapalina přechází velmi rychle do plynného stavu, tvoří se velké množství chladné mlhy. Plyn i mlha jsou těžší než vzduch a šíří se daleko do okolí, tvoří se vzduchem výbušnou směs. Uvolněný plyn může vytěsnit vzduch z místnosti a může dojít k zadušení (z 1 kg kapalně fáze při 20 °C a 0,1 MPa vznikne cca 550 litrů plynu). Zapálení je možné působením horkých povrchů, jiskrou (i jiskra elektrostatické elektřiny) nebo otevřeným plamenem. Při zapálení mohou plameny šlehat na velké vzdálenosti. Při hoření vzniká oxid uhličitý a uhelnatý. Působením ohně může dojít k explozi tlakové nádoby.

5.3 Pokyny pro hasiče

Zásahové jednotky vystavené kouři nebo parám musí být vybaveny prostředky pro ochranu očí a dýchacích cest. Při zásahu v uzavřených prostorách je nutno použít izolační dýchací přístroj. Tvoří se chladné mlhy srážet tříštěným vodním proudem nebo vodní mlhou. Při požáru v okolí tlakových nádob, vystavených účinkům požáru, nádoby evakuovat nebo chladit vodou z chráněné pozice.

ODDÍL 6: Opatření v případě náhodného úniku**6.1 Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy****6.1.1 Pro pracovníky kromě pracovníků zasahujících v případě nouze:**

Ochranné prostředky: Používejte osobní ochranné prostředky – viz ODDÍL 8.

Nouzové postupy: Poskytnout první pomoc postiženým osobám a zajistit dle potřeby odbornou lékařskou pomoc. Uzavřít nebezpečnou zónu s ohledem na směr větru. Všechny neúčastněné osoby vykázat z místa úniku. V daném prostoru vyloučit všechny zápalné zdroje, zabránit vzniku statické elektřiny, zastavit stroje, vypnout motory vozidel. Zastavit unikání látky do okolí, pokud je to technicky možné a bez rizika pro zasahujícího. Osoby, které provádějí zásah, se mají podle možnosti chránit vodní clonou. Zabránit přímému kontaktu s látkou. Při větším úniku v obyč. a průmyslových oblastech varovat obyvatelstvo.

6.1.2 Pro pracovníky zasahující v případě nouze:

Opatření nejsou uvedena.

6.2 Opatření na ochranu životního prostředí

Zabránit dalšímu úniku. Uvédomit příslušné orgány. V případě úniku zkapalněného plynu tvořící se plyn a mlhy se mohou shromažďovat v prohlubních terénu a vniknout do prostorů ležících pod úrovní terénu nebo do kanalizačních systémů. Vzniká tak nebezpečí výbuchu. Je nutno zakrýt kanálové vpusti a zabránit vytečení látky do podzemních prostor.

6.3 Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění**6.3.1 Metody pro omezení úniku:**

Zkapalněný ropný plyn se rychle odpařuje. Utěsnit vhodným způsobem místo úniku plynu.

6.3.2 Metody pro čištění:

Kapalně zbytky látky posypat nehořlavým savým materiálem – např. suchou zemí, pískem, mletým vápencem, hydrofobizovaným křemičitanem apod. Prostor úniku důkladně vyvětrat.

6.3.3 Další informace:

Využít všechny možnosti k uzavření nebo utěsnění místa úniku (pokud je to bez rizika), podle možnosti se chránit vodní clonou. Tvořící se chladné mlhy srážet tříštěným vodním proudem nebo vodní mlhou. Při požáru v okolí zásobníku s látkou, vystaveného účinkům požáru, chladit zásobník vodou z velké vzdálenosti. Tlakové lahve odstranit z nebezpečné zóny.

6.4 Odkaz na jiné oddíly

Podrobnější informace jsou uvedeny v oddílech 8. a 13.

ODDÍL 7: ZACHÁZENÍ A SKLADOVÁNÍ**7.1 Opatření pro bezpečné zacházení****7.1.1 Ochranná opatření**

Opatření pro zamezení požáru: Odstraňte zdroje zapálení, zajistěte dostatečné větrání. Zabraňte vzniku hořlavých či výbušných koncentrací par ve vzduchu. Dodržujte bezpečnostní předpisy pro práci se zkapalněnými plyny. Vyvarujte se přímého kontaktu se zkapalněným plynem. Používejte osobní ochranné pomůcky. V prostoru s možným technologickým únikem (plnárny, ČS LPG) vyloučit veškeré možné zdroje zapálení.

Ochrana proti výbuchu: Páry mohou tvořit se vzduchem výbušnou směs. V daném prostoru je třeba vyloučit veškeré možné zdroje vznícení. Při práci s látkou platí zákaz kouření. V prostoru s možným technologickým únikem (plnárny, ČS LPG) vyloučit veškeré možné zdroje výbuchu, vč. statické elektřiny a použití jiného nářadí než v nejiskřivém provedení. Dbát na těsnost tlakových nádob a rozvodů plynu. Plnění tlakových nádob propanem provádět pouze v prostorách zabezpečených proti výbuchu.

Opatření pro zamezení tvorby aerosolu a prachu: Zajistěte účinnou ventilaci/ odsávání/ větrání.

Opatření k ochraně ŽP: Zabránit úniku do kanalizace.

7.1.2 Pokyny týkající se obecné hygieny při práci

Dodržujte všeobecné hygienické předpisy. Při zacházení s výrobkem nekuřte, nepijte ani nejezte.

Po ukončení práce si umyjte ruce a obličej. Potřísněný oděv ihned svlékněte a nechte vyvětrat ve venkovním prostoru, následně ho vyperte.

7.2 Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí vč. neslučitelných látek a směsí

Technická opatření a podmínky skladování: Dodržujte bezpečnostní předpisy pro skladování plynů a

PRIMAGAS

PROPAN
BEZPEČNOSTNÍ LIST

PRIMAGAS

podle nařízení (ES) č. 1907/2006 (REACH), v platném znění a Nařízení Komise (EU) č. 878/2020

Datum 1. vydání: 29. 6. 2004

Revize č.: 15

Datum poslední revize: 22. 9. 2023

Strana: 5 z 9

zkapalněných plynů. Zkapalněný plyn v ocelových lahvích skladujte v suchých, chladných, dobře větraných prostorech, mimo dosah zdrojů tepla a zdrojů vznícení. Teplota ocelové lahve by neměla nikdy přestoupit 50 °C. V dosahu by neměly být hořlavé, spalitelné nebo hoření podporující materiály. Ventilační systém a elektrická instalace musí být v příslušném provedení. Případný únik látky při skladování je zjistitelný výskytem charakteristického zápachu.

Obalové materiály: Uchovávejte v tlakových nádobách. Tlakové nádoby udržujte dobře označené, těsně uzavřené, chráňte je před tepelným působením a poškozením. Dodržujte zákonné ochranné a bezpečnostní předpisy.

Požadavky na skladovací prostory a nádoby: Skladovací prostory musí vyhovovat platné legislativě.

7.3 Specifické konečné/specifická konečná použití

Viz. ODDÍL 1.2.

ODDÍL 8: Omezování expozice / osobní ochranné prostředky**8.1 Kontrolní parametry**

Výrobek neobsahuje látky, pro které jsou stanoveny v souladu s nařízením vlády č. 361/2007 Sb., v platném a účinném znění limity PEL a NPK.

8.2 Omezování expozice**8.2.1 Vhodné technické kontroly**

Opatření týkající se látky/směsi k zabránění expozice během určených použití:

Zajistěte účinné větrání provozů, ve kterých dochází k technologickým únikům látky. V případě nedostatečného větrání nebo nedostatečné ventilace používejte vhodnou ochranu dýchacích cest. V prostoru, kde se pracuje s výrobkem, nejezte, nepijte, nekuřte. Po skončení práce se vždy umyjte a ošetřete pokožku vhodným reparačním krémem.

Čistý plyn je skoro bez zápachu, proto je výrobek odorizovaný.

8.2.2 Osobní ochranné prostředky

Na pracovišti mějte tekoucí vodu, nebo nádoby s dostatečným množstvím pitné vody nebo oční sprchy.

8.2.2.1 Ochrana očí a obličeje: Při běžné manipulaci se nevyžaduje, při nebezpečí potřísnění

zkapalněným plynem ochranné brýle, nebo obličejový štít.

8.2.2.2 Ochrana kůže: Při běžné manipulaci se nevyžaduje. Pro provoz stáčení a plnění antistatický ochranný pracovní oblek, antistatická obuv, ochranné rukavice pro nízké teploty. Při havarijních stavech protichemický ochranný oblek a v případě požárního zásahu protipožární oblek, při práci s kapalinou tepelně izolační oblek.

8.2.2.3 Ochrana dýchacích cest: Při běžné manipulaci s tlakovými lahvemi a zásobníky se nevyžaduje (spotřebitel). Při práci s plynem ve vysokých koncentracích (např. vnitřní revize zásobníků) používat izolační dýchací přístroj.

8.2.2.4 Tepelné nebezpečí: Při potřísnění kůže kapalinou může dojít k omrzlinám

Ochrana rukou: Při běžné manipulaci se nevyžaduje (spotřebitel). Při nebezpečí potřísnění

zkapalněným plynem ochranné rukavice vhodné pro nízké teploty.

8.2.3 Omezování expozice životního prostředí: Při běžné manipulaci nemá vliv na životní prostředí (viz. též kap. 2.3). Dbát na těsnost plynového zařízení.

ODDÍL 9: Fyzikální a chemické vlastnosti**9.1 Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech**

Skupenství (při 20 °C): plyn nebo kapalina (v uzavřené nádobě při vyšším tlaku)

Barva: bezbarvý

Zápach: typický po odorantu, nepříjemný (čistý – bez zápachu)

Prahová hodnota zápachu: nestanoveno

pH: nelze aplikovat

Bod tání/bod tuhnutí: -188 až -138 °C

Počáteční bod varu: -42,1° C

Bod vzplanutí: -104 až -60 °C

Rychlost odpařování: nestanovena

Hořlavost: extrémně hořlavý

Horní/dolní mezní hodnoty hořlavosti nebo výbušnosti: výbušnost 9,5 / 2,1 (% obj.)

PRIMAGAS

PROPAN

BEZPEČNOSTNÍ LIST

PRIMAGAS

podle nařízení (ES) č. 1907/2006 (REACH), v platném znění a Nařízení Komise (EU) č. 878/2020

Datum 1. vydání: 29. 6. 2004

Revize č.: 15

Datum poslední revize: 22. 9. 2023

Strana: 6 z 9

<p> Tlak páry: při 10 °C: 0,65 MPa při 40 °C: 1,35 MPa při 70 °C: max. 3,1 MPa (31 bar) Relativní hustota par: cca 1,5 (vzduch = 1) Hustota kapaliny: 518 kg/m³ při 15 °C Rozpustnost ve vodě: - ve vodě: minimální - v tucích: nezjištěno - rozpustný v ethanolu, diethyletheru, benzenu, trichlormethanu, chloroformu Rozdělovací koeficient n-oktanol/voda: nestanoveno Teplota samovznícení: 470° C Teplota rozkladu: nestanoveno Viskozita: nestanoveno Výbušné vlastnosti: směs par se vzduchem může tvořit výbušnou směs (kritická teplota: 96,7 °C, kritický tlak: 4,26 MPa), skupina výbušnosti IIA Oxidační vlastnosti: není oxidující </p>

9.2 Další informace

Teplotní třída:	T1
Třída požáru:	C

ODDÍL 10: Stálost a reaktivita

- 10.1 Reaktivita:** Reaguje se silnými oxidačními činidly, se vzduchem vytváří výbušnou směs.
- 10.2 Chemická stabilita:** Při předepsaném způsobu skladování a použití je výrobek stabilní.
- 10.3 Možnost nebezpečných reakcí:** prudce reaguje s oxidem chlořičitým a jinými silnými oxidačními činidly a za vysokých teplot se superoxidem barnatým.
- 10.4 Podmínky, kterým je třeba zabránit:** Chraňte před teplem, jiskrami, horkými povrchy a otevřeným ohněm.
- 10.5 Neslučitelné materiály:** silná oxidační činidla, halogeny.
- 10.6 Nebezpečné produkty rozkladu:** Se vzduchem dochází ke vzniku výbušné směsi. Vlivem nárůstu tlaku par v tlakové nádobě po zahřátí hrozí její protržení. Vyprázdněné nádoby mohou obsahovat zbytky par, které mohou vytvořit výbušnou směs se vzduchem. Při hoření za nedostatku vzduchu možnost vzniku oxidu uhelnatého.

ODDÍL 11: Toxikologické informace

11.1 Informace o třídách nebezpečnosti vymezených v nařízení (ES) č. 1272/2008 (toxikolog. účinky)

Akutní toxicita:	Není stanovena
Subchronická - chronická toxicita:	Není stanovena
Žíravost/dráždivost pro kůži:	Není stanovena
Vážné poškození/podráždění očí:	Není stanovena
Senzibilizace dýchacích cest/senzibilizace kůže:	Není stanovena
Mutagenita v zárodečných buňkách:	Není stanovena
Karcinogenita:	Není stanovena
Toxicita pro reprodukci:	Není stanovena
Toxicita pro specifické cílové orgány - jednorázová expozice:	Není stanovena
Toxicita pro specifické cílové orgány - opakovaná expozice:	Není stanovena
Nebezpečnost při vdechnutí:	Není stanovena
Informace o pravděpodobných cestách expozice:	Nejsou známy
Příznaky odpovídající fyzikálním, chemickým a toxikologickým vlastnostem:	Nejsou známy
Opožděné a okamžité účinky a také chronické účinky krátkodobé a dlouhodobé expozice:	
Mírně nebezpečná látka, plyn má slabě narkotizační účinek, styk s kapalinou působí omrzliny.	
Interaktivní účinky:	Nejsou známy
Neexistence konkrétních údajů:	Nejsou známy

- 11.2 Informace o další nebezpečnosti:** Údaje nejsou k dispozici

PRIMAGAS

PROPAN
BEZPEČNOSTNÍ LIST

PRIMAGAS

podle nařízení (ES) č. 1907/2006 (REACH), v platném znění a Nařízení Komise (EU) č. 878/2020

Datum 1. vydání: 29. 6. 2004

Revize č.: 15

Datum poslední revize: 22. 9. 2023

Strana: 7 z 9

ODDÍL 12: Ekologické informace

12.1 Toxicita:	Není stanovena
12.2 Perzistence a rozložitelnost:	Nejsou stanoveny
12.3 Bioakumulační potenciál:	Není stanoven
12.4 Mobilita v půdě:	Není stanovena
12.5 Výsledky posouzení PBT a vPvB:	Nejsou stanoveny
12.6 Vlastnosti vyvolávající narušení činnosti endokrinního systému:	Nejsou známy
12.7 Jiné nepříznivé účinky:	Nejsou známy

ODDÍL 13: Pokyny pro odstraňování**13.1 Metody nakládání s odpady****13.1.1 Odstraňování výrobku / obalů:**

Způsoby odstraňování látky nebo směsi: Energetické využití – spálení. Vratný obal se zbytkem směsi předat distributorovi, případně předat k likvidaci oprávněné osobě.

Způsoby odstraňování obalu: Vratný obal (tlakovou nádobu) předat distributorovi. Vratný obal – znovuplnitelná ocelová nebo kompozitová láhev.

Obal se musí odstraňovat jako odpad v souladu se zákonem o odpadech v platném a účinném znění a navazujícími právními předpisy.

Katalog. číslo odpadu: 16 05 04* Plyny v tlakových nádobách (vč. halonů) obsahující nebezpečné látky

13.1.2 Informace důležité pro nakládání s odpadem:

Veškeré odpady musí být předávány subjektu, který má povolení s nimi nakládat. Označení odpadu musí korespondovat s platnými identifikátory uvedenými v katalogu odpadů.

ODDÍL 14: Informace pro přepravu**14.1 UN číslo nebo ID číslo**

UN 1965, lze zařadit i jako UN 1978

14.2 Oficiální (OSN) pojmenování pro přepravu

UN 1965 POJMENOVÁNÍ: UHLOVODÍKY PLYNNÉ SMĚŠ ZKAPALNĚNÁ J. N. (SMĚŠ C)

UN 1978 POJMENOVÁNÍ: PROPAN

14.3 Třída/třídy nebezpečnosti pro přepravu

Třída: 2
Klasifikační kód: 2F Plyny
Podtřída: 2.1 Hořlavé plyny

14.4 Obalová skupina

Není uvedena.

14.5 Nebezpečnost pro životní prostředí

Nepředstavuje nebezpečí pro životní prostředí.

14.6 Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele:

Přepravní kategorie: 2
Identifikační číslo nebezpečnosti: 23 Hořlavý plyn

14.7 Námořní hromadná přeprava podle nástrojů IMO

Není uvedena.

ODDÍL 15: Informace o předpisech**15.1 Nařízení, týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí/specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi:**

- Zákon č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a chemických směsích,
- Zákon č. 224/2015 Sb. o prevenci závažných havárií,

PRIMAGAS

PROPAN BEZPEČNOSTNÍ LIST

PRIMAGAS

podle nařízení (ES) č. 1907/2006 (REACH), v platném znění a Nařízení Komise (EU) č. 878/2020

Datum 1. vydání: 29. 6. 2004**Revize č.:** 15**Datum poslední revize: 22. 9. 2023****Strana:** 8 z 9

- Zákon č. 185/2001 Sb. o odpadech, v platném znění,
- Nařízení ES 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chem. látek, v platném znění,
- Nařízení komise (EU) č. 453/2010, kterým se mění nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH),
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 1272/2008, o klasifikaci, označování a balení látek a směsí, v platném znění,
- Nařízení EU 830/2015, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek,
- Nařízení Komise (EU) 542/2017, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí doplněním nové přílohy upravující harmonizované informace týkající se reakce na ohrožení zdraví
- Nařízení Komise (EU) 521/2019, kterým se pro účely přizpůsobení techn. a vědeckému pokroku mění nařízení Evrop. parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí
- Nařízení Komise (EU) 878/2020, kterým se mění příloha II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek (REACH)
- Nařízení vlády č. 93/2012, kterým se mění nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, ve znění nařízení vlády č. 68/2010 Sb.,
- Vyhláška č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných odpadů, v platném znění,
- Vyhláška č. 8/2021 Sb. o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů)
- Vyhláška č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, v platném a účinném znění
- Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech
- Vyhláška MŽP a MZdr. č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů)
- Zákon č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností
- Zákon č. 543/2020 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpadech a zákona o výrobcích s ukončenou životností
- Zákon 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech)
- Vyhláška MŽP č. 30/2021 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o obalech
- Zákon č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí a o změně některých zákonů

Předpisy pro provoz:

- ČSN 656481 Zkapalněné ropné plyny – Topné plyny – Propan, butan a jejich směsi – Technické požadavky a metody zkoušení
- ČSN EN 589+A1 Motorová paliva – Zkapalněné ropné plyny (LPG) – Technické požadavky a metody zkoušení
- ČSN 078304 Tlakové nádoby na plyny – Provozní pravidla
- ČSN 386462 Zásobování plynem – LPG – Tlakové stanice, rozvod a použití
- TPG 200 00 Skladování, prodej a doprava tlakových nádob s LPG
- TPG 402 01 Tlakové stanice, rozvod a doprava LPG
- TPG 301 01 Plnírny, přípravny, zkušebny a opravny tlakových nádob k dopravě LPG
- TPG 304 01 Čerpací stanice propan-butanu pro motorová vozidla
- ČSN EN 1439 Zařízení a příslušenství na LPG – Postup kontroly lahví na LPG před plněním, v průběhu plnění a po naplnění
- ČSN EN 1440+A1 Zařízení a příslušenství na LPG – Periodické kontrola znovuplnitelných lahví na přepravu LPG
- ČSN EN 12817, 12818, 12819, 12820 – Kontroly a revize zásobníků na LPG

15.2 Posouzení chemické bezpečnosti

Nebylo provedeno. Produkt splňuje kritéria pro klasifikaci jako nebezpečný podle nařízení (ES) č. 1272/2008 CLP z hlediska fyzikálně-chemických vlastností, ale nespĺňuje kritéria pro klasifikaci jako nebezpečný pro lidské zdraví nebo životní prostředí, není karcinogenní, mutagenní ani toxický pro reprodukci (CMR) a není také persistentní, bioakumulativní a toxický (PBT) ani vysoce persistentní a vysoce bioakumulativní (vPvB).

PRIMAGAS

PROPAN
BEZPEČNOSTNÍ LIST

PRIMAGAS

podle nařízení (ES) č. 1907/2006 (REACH), v platném znění a Nařízení Komise (EU) č. 878/2020

Datum 1. vydání: 29. 6. 2004

Revize č.: 15

Datum poslední revize: 22. 9. 2023

Strana: 9 z 9

ODDÍL 16. Další informace**16.1 Uvedení změn**

V tomto BL jsou zapracovány všechny změny v evropské legislativě, týkající se klasifikace, označování a balení nebezpečných chemických látek a směsí, platné od 1. 6. 2015. Revize č. 15 tohoto BL byla provedena z důvodu aktualizace oddílu 1 tj. přidělení UFI kódu.

16.2 Klasifikace a postupy použité k odvození klasifikace směsí podle nařízení (ES) 1272/2008 [CLP]

Klasifikace byla provedena v souladu s Nařízením (ES) 1272/ 2008, dalšími zdroji informací byly databáze ECHA a bezpečnostní list PROPAN, dodavatel PRIMAGAS s.r.o. (prosinec 2022).

Plné znění H-vět uvedených v ODDÍLE 2 a 3**H-věty**

H220 Extrémně hořlavý plyn

H280 Obsahuje plyn pod tlakem, při zahřívání může vybuchnout

P-věty

P102 Uchovávejte mimo dosah dětí

P210 Chraňte před teplem, horkými povrchy, jiskrami, otevřeným ohněm a jinými zdroji zapálení.
Zákaz kouření.

P377 Požár unikajícího plynu: Nehaste, nelze-li únik bezpečně zastavit.

P381 V případě úniku odstraňte všechny zdroje zapálení.

P410+403 Chraňte před slunečním zářením. Skladujte na dobře větraném místě.

16.3 Pokyny pro školení

Před zahájením prací je uživatel povinen seznámit se s obsahem tohoto bezp. listu, s obecnými pravidly při nakládání s chemickými látkami a směsmi a s Pokyny pro bezpečné zacházení, vztahujícími se na manipulaci s tímto produktem.

16.4 Důležité odkazy na literaturu a zdroje dat**Zdroje pro sestavování bezpečnostního listu:**

Bezpečnostní list PROPAN, dodavatel PRIMAGAS s.r.o. (prosinec 2022), databáze registrovaných látek ECHA, platné právní předpisy

16.5 Zkratky

CAS Registrační číslo Chemical Abstracts Service

ECHA Evropská chemická agentura

ES Evropské společenství

Flam. Gas 1 Hořlavé plyny kategorie 1

Press. Gas Plyny pod tlakem: stlačený plyn, zkapalněný plyn, rozpuštěný plyn

NPK-P Nejvyšší přípustná koncentrace

PBT Perzistentní, bioakumulativní a toxická

PEL Přípustný expoziční limit

vPvB Vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní

RID Řád pro mezinárodní železniční přepravu nebezpečných věcí

ADR Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí

LPG Zkapalněný ropný plyn

16.6 Další informace

Informace, uvedené v tomto bezpečnostním listu, jsou založeny na stavu znalostí a zkušenostech výrobce k datu vydání tohoto dokumentu. Nepředstavují žádnou smluvní záruku kvalitativních vlastností výrobku a platí jen ve spojení s předepsaným zacházením za normálních podmínek a se specifikovanými údaji v technickém návodu. Za jakékoliv jiné použití tohoto výrobku, event. v kombinaci s jinými produkty nebo postupy je zodpovědný sám uživatel.

SCÉNÁŘE EXPOZICE PODLE ČL. 31 NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) Č.1907/2006 (REACH)

Pro žádné identifikované použití produktu není třeba zpracovat a v příloze bezpečnostního listu uvádět scénáře expozice.